

Agerdyrkningsberetning.

Fra Begyndelsen af April.

Tærstningen er endt, og Karakteren af forrige Aars Høst-
 udbytte er ikke derved bleven væsentlig ændret, i hvert Fald
 ikke forbedret, hverken hvad Kvantitet eller Kvalitet angaaer;
 de Forhaabninger, man en Tid i Efteraaret nærede om at
 Tærstningen skulde give et bedre Resultat end man strax efter
 den vanskelige og besværlige Høst havde ventet, have ikke holdt
 Stik. — Tærstearbejdet er i Vinter ikke bleven forceret saa-
 ledes som i flere af de nærmest foregaaende Aar; Afgrødens sildige
 Indbjergning og det ustadige Vejr lagde Hindringer i Vejen
 for en stærk Benyttelse af Dampkraft; ikke blot Høstetærst-
 ning, men ogsaa Plejltærstning er iaar bleven brugt paa ikke
 saa Gaarde, hvor man i de senere Aar har damptærstet, dels
 for derved at økonomisere med Foderet, dels for derved at
 skaffe de til Agerbruget knyttede faste Arbejdere Vinterarbejde.
 Kornet var i den milde og fugtige Vinter og paa Grund af
 den mindre heldige Tilstand, hvori det ofte var hjerget,
 temmelig dødt at tærste, og i Efteraarssmaanederne var Ind-
 sørfelen af Stakkene ofte noget vanskelig. Stakfæden har
 viist sig simplere end man ventede, ofte klam, muggen og
 stærkt skaaren af Ustøj; i det besværlige Høstvejr gav man sig
 ofte ikke Tid til at sætte Stakkene med Omhu; dette er en
 kostbar Forsømmelse; Engelsemandene anvende en overordentlig
 Omhu paa Stakfætningen, skjøndt deres Klima er meget

heldigere for Staffene end vort, idet deres Regn i Regelen falder jævnt, medens den i vort stormfulde Vejr ofte falder som Slagregn, der piffes ind i Staffene.

I omstaaende Tabel vil man finde en Gjennemsnitsberegning af de os meddelte Fuld samt af Kornets Vægt, uddragne af Beretninger, hvis Specialsummer findes meddelte ved Slutningen af Agerdyrkningsberetningen.

Løndeudbyttet af Lærskningen som et Hele betragtet har ikke naaet et almindeligt Aars Udbytte. Dette gjælder dog ikke for Vintersædens Bedkommende; alle Derne og særlig de sydlige have haft en god Hvede- og Rughøst, hvorimod Sjælland ikke har avlet mere Vintersæd end almindelig. Men Vaarsæden har paa den anden Side givet et saa meget flettere Resultat, og om end Foldene ifølge Tabellen kun ere 1 à 2 lavere end almindelig, vil Kornsalget dog være meget mindre, efterfom en stor Masse er opfodret umiddelbart i Straaet, da man, paa Grund af dets flette Kvalitet, ikke har ment, at det kunde betale sig at udtærste det. — Da der modtages et ulige Antal Beretninger fra de forskjellige Provinser, og hver af disse i den omstaaende Tabel kommer til at veje ligemeget i det beregnede Gjennemsnit, faaer man et sandere Udtryk for hele Landets Fuldudbytte ved at sammendrage alle Dpgivelserne i een fælles Sum og udbrage Middeltal heraf. Dette giver da for de sidste 6 Aar følgende:

	Hvede	Rug	2rd. Vhg	6rd. Vhg	Havre
1872 .	11,6 Tdr.	10,7 Tdr.	10,6 Tdr.	10,7 Tdr.	13,0 Tdr.
1873 .	11,5 —	9,6 —	10,7 —	10,4 —	13,1 —
1874 .	12,5 —	10,6 —	11,7 —	11,3 —	13,3 —
1875 .	12,7 —	11,5 —	11,5 —	11,5 —	12,9 —
1876 .	10,3 —	10,0 —	9,8 —	9,7 —	11,5 —

I Gjen-

nemsnit:	11,7 —	10,5 —	10,9 —	10,7 —	12,8 —
1877 .	12,0 —	11,7 —	10,0 —	10,8 —	11,7 —

Gjennemsnit af Foldene (Tdr. pr. Td. Land) og af Kornets Vægt (hollandsk)

for Hæret 1877 sammenlignet med 1863—76.

	Øbde.		Kug.		2rd. Øyg.		6rd. Øyg.		Øovre.	
	1863—76.		1863—76.		1863—76.		1863—76.		1863—76.	
	1877.	1863—76.	1877.	1863—76.	1877.	1863—76.	1877.	1863—76.	1877.	1863—76.
	Øb.	Vægt.	Øb.	Vægt.	Øb.	Vægt.	Øb.	Vægt.	Øb.	Vægt.
Skjælland	12,0	123,9	12,4	118,2	11,9	108,5	12,0	103,6	13,0	79,0
Falster	14,9	123,9	13,0	118,5	12,1	106,5	—	—	12,5	77,0
Holland	12,8	124,5	13,0	119,0	10,9	109,0	—	—	11,0	76,0
Rangeland	13,0	124,0	11,9	118,0	12,1	108,0	13,0	104,0	15,0	—
Fyen	12,7	122,6	12,7	117,2	11,0	109,5	9,0	100,0	11,0	72,0
Styland:										
a. gode Sorber ¹⁾	10,8	120,6	11,5	115,9	11,1	111,9	10,5	98,4	11,6	76,0
b. middelfg. Sorber ²⁾	10,8	122,0	8,7	115,5	9,4	109,1	7,8	98,8	8,8	67,7
c. fimple Sorber ³⁾	—	—	7,0	116,7	7,8	106,0	6,0	98,0	6,8	73,5
Ø Gjennemsnit	12,4	123,0	11,7	117,8	10,5	120,7	9,8	100,3	11,1	74,5

1) Dysthsten af Halsøen (undtagen Dele af den lille jydste Halsø og Høbroegnen) samt Thy, Mors og Salling.

2) Sønderhald Herred, Høbro- og Viborgegnen.

3) Silleborgegnen, Hammerum Herred og Vesthsten.

I denne Tabel stiller det forløbne Aar sig mindre uheldigt, men dette skyldes selvfølgelig i en væsentlig Grad, at det meget simple Aar 1876 faaer større Betydning i et 5 Aars end i et 14 Aars Gjennemsnit. — Naar man efter det Ovenstaaende vil danne sig en Formodning om, hvor stort et Kornkvantum den danske Landmand vil kunne sælge af Høsten 1877, og vi medregne den betydelige Masse, der er bleven opfodret, eller med andre Ord solgt til Kreaturerne for billig Pris, fordi Kjøbmanden ikke vilde have det, saa naaer Kornsalget næppe ret meget over $\frac{1}{5}$ af et almindeligt Aars.

Det, der imidlertid mest trykker Kornudbyttet af Aaret 1877, er den meget flette Kvalitet, hvori Kornet, selv ved en stærk Rensning og Sortering, er mødt paa Markedet. Paa Grund af den skydækkede og mørke Himmel samt det regnfulde Vejr i Modnings- og Indbjergningsperioden forrige Sommer blev Kærnen kun svagt udviklet især paa Baarsæden; Bygget er derfor tyndt og Havren langhalset. Alle Kornsorterne veje ifølge Tabellen i Gjennemsnit 3—4 Pd. holdst eller 5—7 Pd. dansk mindre pr. Tønde end almindeligt. Af samme Grunde blev Farven usædvanlig mørk og uensartet, ligesom ogsaa en Mængde Korn havde spiret, hvilket ikke blot svækker dets Brugbarhed til Saasæd, men som ogsaa, da det især er Rugen, der ofte har spiret, har gjort det vanskeligt for Møllerne at staffe smukt og holdbart Mel, og for Bagerne at staffe godt Brød, da Melet af den spirede Rug giver tungt og klægt Brød. — Hertil kommer endnu at Kornudbyttet i de Egne, der have lidt stærkt af Oldenborrelarvernes Angreb, yderligere er blevet forringet baade i Kvalitet og Kvantitet, og har givet en Mængde simple Skælkorn, thi den angrebne Sæd med de overbidte Rødder gik halvvejs fra Grøden, og var endvidere meget vanskelig at meje, da Sæden rykkedes op med Rødder.

Om de andre Afgrøder skal nævnes, at ogsaa Erterne have givet et daarligt Udbytte iaar; dels vare de stærkt tve-modne, da de vedbleve at blomstre, dels faldt en Mængde

Rjærner ud af de sprukne Bølge, og dels vare de ofte stærkt ormædte. — Voghveden gav enkeltvis et godt, men i Regelen et simpelt Udbytte, kun 4 à 5 Fold. — Kartoflerne, der kun gave et tarveligt Udbytte paa Grund af den stærkt udbredte Sygdom, have imod Forventning holdt sig godt i Rulerne; hvorimod Roerne, der gave et ret godt Udbytte, have været meget tilbøjelige til at spire og fordærves i Batterierne, og hvor man ikke havde henkulet dem med stor Omhu, fri for Jord og Fugtighed, ere mange nu helt ødelagte ved For- aarets Komme.

Udfigterne for den kommende Vintersæds-Afgrøde have bedret sig meget i Vinterens Løb. Kun faa Steder blev Vintersæden i Efteraaret lagt i rette Tid, Jorden var kold og vaad, længe laa Sæden i Jorden, inden den kom frem, og da vi gik ind i November, og Vinteren altsaa stod for Døren, var man med Rette ængstelig for den fine, libet bustede Vintersæd. Men November bragte mildt Vejr, som lod den komme noget til Kræfter, og da ogsaa de følgende Vintermaaneder have været usædvanlig milde, har den groet saa at sige hele Vinteren, indtil et mindre heldigt Vejr indtraadte midt i Marts, og særlig undlod ikke den stærke Beyling af Nattefrost og Dagmildning, som havdes i Slutningen af Marts og de første Dage i April, at give Rugmarkerne et rødt og svagt Udseende. Men heldigvis bragte de følgende Dage Regn og derefter Varme; atter grønnedes Rugmarkerne, og for Øjeblikket (midt i April) maa det siges, at i det Hele taget have Vintersædsmarkerne nu et ret lovende, undertiden endog et særdeles godt Udseende. Det stærke Snelag, indtil 6 Tommer tykt, der den 27de Marts faldt i Vestjylland, skadede saa langt fra Vintersæden, at denne, efterhaanden som Snelaget svandt, viste sig at staa frisk og grøn og at have været vel bevaret mod Nattefrostens skadelige Virkning. — Hveden staaer afgjort bedst, den blev forholdsvis ikke saaet saa sent i Efteraaret som Rugen, den var spiredygtigere, laa ikke saa længe i Jorden, saaes i

Reglen i kraftigere Jord, kom af disse Grunde bedre til Kræfter i Vinterens Løb og ramtes ikke saa stærkt af Mattefrosken sidst i Marts. Nogle Hvedemarker ere vel stærkt beslemrede med Ukrud, men i det Hele taget tegne de i Djebliffet særdeles godt, og Square head Hveden, der synes at have vundet en betydelig Udbredelse i mange Hvedegne, staaer især meget godt, saa at den endog undertiden antages for at være Rug. — Ogsaa de først faaede Rugmarker staa særdeles godt, men det var kun faa Steder, man naaede at faa Rugen saaret i rette Tid, og i det Hele taget staa derfor Rugmarkerne kjendelig tilbage for Hvedemarkerne. Saafæden var ofte blød og spiret, hvilket nødvendigvis maatte give svage og sygelige Planter, der knækkedes af den første lille Modgang, saa at en Del Marker derved ere blevne udthnede, enkeltvis, hvor man har brugt meget slet Saafæd, endog saa meget, at man har maattet pløje dem om. Hvor man imidlertid har havt nogenlunde ordentlig, omhyggelig valgt og sorteret Sæderug, og hvor Jorderne ere vel afgravede og i god Kultur og Kraft, staaer Rugen, især Campinerugen, lovende, men paa lave, side Jorder, eller i det Hele taget hvor Vandafledningen er mangelfuld, har Rugen lidt meget af den fugtige Vinter og seer rød og forknøt ud, og den vil maaste vanstelig kunne ophjælpes ved Chilisalpeter, en Kunstgjødning, som der iaar synes at være Tilbøjelighed til at bruge i større Mængde end almindelig. Fra det nordlige og især fra det vestlige Sjælland klages der stærkt over, at den store Mængde Faar og tilbøls Ungkreaturer, der i den milde Vinter have drevet omkring paa Markerne uden Vogter, og da selvfølgelig fortrinnsvis hjemføgt Rugmarkerne, ofte have optraadt og skadet Rugen meget formedelst Jordens opblødte Tilstand, og denne Ustik synes, trods sine uheldige Virkninger, ikke at være til at faa afhjulpen, — Almenhedens Retsbevidsthed i Vestjylland, har endnu ikke erklæret sig for ogsaa at holde Markfred om Vinteren, men finder det smaaligt eller endog uberegtiget at optage fremmede Kreaturer, der om Vinteren hjem-

søge Rugmarkerne, til stor Ulempe for dem, der hvide deres Kvæg en kraftig Ernæring i Stalden, og derfor ikke selv benyttede sig af denne kostbare „Evregræsning“ ved Vintertide.

Om Kløvermarkerne lyde næsten alle Beretningerne særdeles lovende, og i hvorvel det især er 1ste Mars Kløver, der kraftig spirede ifjor Sommer, der har gennemgaaet Vinteren uden at ret mange Planter ere gaaede tabte, saa tegne dog ogsaa 2det Mars Græsmarkerne paa gode Fordele særdeles godt. Udsigterne til at faa et godt Græsaar ere derfor mere end almindelig gode, og kun fra et Par Steder lyder der Klager, nemlig fra Amager, hvor en Slags Skimmel eller Svamp i Kløvermarkerne have gjort en Del Skade, og fra de Egne af Fyen, hvor Oldenborrelarverne ifjor Sommer ogsaa stærkt angreb den unge Kløver, hvor denne derfor ofte er temmelig plettet og vil kræve en Eftersaaning.

Det var med en kneben Foderbeholdning, at man gik Vinteren imøde; af Hø var der kun avlet lidt, og fyldte Halmforraadet end omtrent som sædvanligt, var det paa den anden Side, formedelsi den vaade Sommer, kun lidet nærende. Der var derfor god Grund til at være økonomisk for at kunne naa Vinteren igjennem uden at komme i Fodertrang, nogle indskrænkede Besætningen, endog med $\frac{1}{5}$, andre lode Kreaturerne gaa længe ude, i Sjællands Hebeegne have Faarene og tildeels Ungkreaturerne ikke været ret mange Dage i Stald i Løbet af Vinteren, og dog vil Foderet overalt gaa med, ja mange Steder, især i Sjælland, vil der ligefrem blive Fodermangel, navnlig hos Smaafolk, hvis der ikke kommer meget tidligt Græs, saa at man allerede i Slutningen af April eller i Begyndelsen af Maj kan slaa Kvæget ud. Dette skyldes, at saavel Høet som især Halmen endog har været mindre nærende end man antog, og at ogsaa den Sæd, man har opfodret, har været lidet nærende. Dette sees bedst paa Hestene, thi medens disse i Almindelighed holde et jævnt Hulb paa Havreljærvehakkelse, have de iaar ingenlunde kunnet nøjedes dermed, men have maattet have et yderligere Tilskud

af Kjørne. Man vil sikkert i dette Foraar se mange Besætninger komme paa Græs i samme daarlige Foderstand som i gamle Dage, thi de trykkende Pengeforhold have bragt altfor mange til at spare mere paa Kraftfoder end heldigt er; især har Indkjøbet af Oliefager, Klid o. lg. været meget mindre end i de nærmest foregaaende Aar, idet man har villet erstatte det med den hjemmeavlede daarlige Sæd, der ikke kunde afhændes til Kjøbmændene, og man har da ikke taget tilbørligt Hensyn til, at Sæden i det Hele taget og ganske særlig den simple Sæd iaar var meget lidt nærende. Hertil kommer, at det især var i den Tid i Efteraaret, at Køerne stod golde, at man sparede paa Kraftfoder, thi det er i Køens Senetid, at den skal samle Kræfter og Huld til at bære den store Mælkedelse, der senere kræves af den, — forsømmes dette, vil det Kraftfoder, man senere giver den, helt blive brugt til at producere Mælk, og Koen vil vanskeligt ved et nogenlunde rigeligt Foder paa dette Tidspunkt komme til Kræfter. Medens man derfor, i al Fald i de velledeede Avlsbrug, er nogenlunde tilfreds med Mælkeudbyttet, og især med Smørudbyttet, er Huldets de fleste Steder tarveligt og mange Steder, især i Jylland, ligefrem daarligt.

Derimod synes Sundhedstilstanden blandt Kvæget at være god, i enkelte Egne endog bedre end almindeligt, hvilket man næppe havde turdet vente, da dog i Virkeligheden meget Foder blev hjerget i en temmelig daarlig og muggen Tilstand. Heller ikke Kastningerne have været hyppere end almindeligt, thi at der fra enkelte Egne lyde Klager derover, hændes jo hvert Aar. Men derimod lyder der næsten fra alle Egne Klager over at et meget stort Antal af Køerne (ofte indtil $\frac{1}{3}$ à $\frac{1}{6}$) have været Overløbere, og man søger snart Grunden hertil et Steds, snart et andet, men er dog mest tilbøjelig til at give den kolde Sommer ifjor Skylden herfor. I Samklang hermed staaer muligvis den Klage, der ogsaa lyder fra enkelte Egne, at mange af de i Oktober lævdede Køer endnu ikke have villet løbe med Tyr. — Hos

Hestene har Sundhedstilstanden været mindre god, og navnlig synes Koliktilfældene at have været meget hyppige, noget man i Reglen søger Grunden til i det kolde, vaade Efteraar. Fra Vestjylland klages ligeledes stærkt over Sygdomme blandt Faarene, og Exempler nævnes paa hele Faareflokke, der ere døde, som man mener, fordi man for vedholdende lod dem græsse i vaade Enge.

Vinterudbøttet af Kvæget har været tilfredsstillende eller endog godt, naar der sees hen til at Priserne paa Smørret have været gode samtidig med, at man har kunnet købe Kraftfoderet betydelig billigere end i de nærmest foregaaende Aar. — Fedekvægspriserne, der i Efteraaret vare temmelig lave, ere nu i Foraaret meget høje, indtil 36 Kr. pr. 100 Pbd. levende Vægt af Stude og indtil 34 Kr. for Køer. Da nu hertil kommer, at Priserne paa magert Kvæg i Efteraaret ikke vare høje, og at Kraftfoderet har været 10 à 12 pCt. billigere end det foregaaende Aar, har Kvægfedningen iaar givet et særdeles godt Udbytte. — I det nordlige Jylland er fedet mange Kalve, beregnet paa det engelske Marked, og det har betalt sig godt. — Derimod have de lave Flæstpriser stillet Svinefedningen uheldigt, og der er derfor i Vinter fedet færre Svin end almindeligt. — Læmningen er nu i fuld Gang og synes at gaa ret heldig, men der falder kun faa Lam.

Vinterarbejdet har gaaet sin jævne regelmæssige Gang; Vejrforholdene have snarere begunstiget end hæmmet det, og da der har været rigelig Arbejdskraft til Raadighed, stode Landmændene ved April Maanedes Komme færdige til at modtage Foraaret, saa den halve Snes Dage, der yderligere forløb, inden man kunde begynde paa Vaarsædens Lægning, nærmest voldte Banfelighed ved, at man maatte finde paa Beskjæftigelse til Folkene. Tærskearbejdet var mange Steder sluttet i Februar eller først i Marts. Kjørselsarbejderne (Skovkjørsel, Gjødningskjørsel, Mørgel- og Jordkjørsel) have til sine Tider været noget besværlige, da Vejene ofte have

været stærkt bundbaade og derfor have ladet sig kjøre op, men naar man har passet at benytte de Tider, da enten en let Frost eller et vedholdende Tørvejr gjorde Vejene farbare, er man uden Vanskelighed kommet ud over disse Arbejder. Vinteren har været saa mild, at Ploven af og til har været i Gang, og største Delen af den paa Brakmarken udfjorte Gjødning blev nedpløjet i Vinterens Løb. Af større Udgrøftnings- og Jordarbejder (Dræning, Planering, Vejarbejde og lign.) er der vel udført en Del, og Vinteren har været heldig dertil, men dog paa Grund af det økonomiske Tryk betydelig mindre end i tidligere Aar, uagtet den rigelige og billige Arbejdskraft har maattet opfordre dertil. Et Vinterarbejde, der i de senere Aar har faaet megen Betydning, nemlig Bjergning af Is, har været vanskeligt, da Frostens sjelden var vedholdende nok til at give en tilstrækkelig tyk Is. Kun hvor der i saa Henseende er passet meget nøje paa, har man faaet den nødvendige Is hjerget, men paa de fleste Steder har man enten ikke faaet nok, eller endog slet intet, hvor man haabede, at der skulde komme Sne, hvilket Haab jo glippede undtagen i Vestjylland, hvor man i Slutningen af Marts fik et godt Snelag.

Den Frygt, man i Efteraaret nærrede for at Vinteren skulde bringe megen Arbejdsløshed, spredtes heldigvis efterhaanden som man kom igjennem den milde Vinter, der dels, som ovennævnt, tillod en Del Udearbejde ved Siden af Tærstningen, dels følte mindre trykkende af Arbejderen, for hvem Brændselet i en haard Vinte rundtiden er ligesaa vanskeligt at skaffe som Brødet. Noget Arbejdsløshed har naturligvis ikke helt kunnet undgaaes, men ikke mere end almindeligt hver Vinter indtil 1872, fra hvilken Tid Forbruget af Arbejdskraft vøgede saa stærkt. Alle de faste Arbejdere have vedkommende Husbonder i Reglen skaffet Arbejde hele Vinteren, og disse Arbejdere kunne i vort humane Samfund være temmelig sikre mod Nød i en Vinter som den forløbne. Men Tallet af løse Arbejdere har været stadig og stærkt vøgende i de senere

Aar paa Grund af den rigelige Afgang til Fortjeneste ved de mange store Forarbejder (Baneanlæg, Udtørringer etc.) og de mange Byggeforetagender, og hvad dermed staaer i Forbindelse, Teglværker, Opstovninger o. lig. De slette af disse løse Arbejdere have i Reglen ogsaa faaet Arbejde anvist i den forløbne Vinter, enten ved at Kommunerne have ladet foretage en Mængde Stenflagningsarbejder, eller ved at der i Skovegnene er bleven ryddet en Mængde Stød, — Arbejder, der vel ikke ere søgte, men som den slette Arbejder dog hellere i Vinter har benyttet end Fattighjælpen. Tilbage staaer da den desværre altfor store Stof af slette, løse Arbejdere, der ere blevene afvante med roligt, ædrueligt og trofast Arbejde, og som ere for doobe og demoraliserede til at lægge Kræfterne til, medens det netop er disse Folk, der have vænnet sig til et uforstandig stort Forbrug, og som derfor med Rette rammes haardest i en arbejdsstrang Tid, da de tilmed paa Grund af deres løse Færd og fordringsfulde Krav til Livets Nydelser have forspildt de gode og støttende Samfundskræfters Deltagelse og Hjælpsomhed. — Arbejdslønnen er i nogle Egne falden lidt, men heldigvis synes det ikke, at man vil benytte sig af Tilstedeværelsen af en rigeligere Arbejdskraft til at trykke Lønnen, da Priserne paa Livsfornødenhederne ikke ere faldne; men i en anden Retning har det sidste Aar medført en heldig Forandring: Arbejderen er bleven langt mere medgjærlig og — til Held for sig selv og Samfundet — mere trofast og samvittighedsfuld i sit Arbejde.

Ejendomspriserne ere vel ikke ganske uberørte af de sidste 2 uheldige Aar og af den økonomiske Krise, der hviler paa al Bedrift, men nogen betydelig Nedgang mærkes endnu ikke, skjøndt det synes at erkjendes, at Priserne havde naaet en saadan Højde, at Agerbruget vanskeligt saa sig i Stand til at forrente dem. Ved frivilligt Salg fastholdes derfor de tidligere Priser, hvorimod disse ved Tvangsauktioner ere faldne 10 à 15 pCt. under den Pris, der kunde faaes for et Par Aar siden.

Af de mange spredte Bemærkninger, som de modtagne Beretninger denne Gang have bragt, skulle vi hidsette følgende:

Fra Amager:

Kløveren var sidste Efteraar paa sine Steder stærkt udsat for Angreb af Skimmel eller Svampe, der udtyndede Planterne i en slet ikke ringe Grad. Det forekommer mig vanskeligere og vanskeligere at faa en ordentlig og solid Kløvermark. Et Aar synes en bestemt Blanding at være heldig, som til næste Aar maafe viser sig at være aldeles uheldig, idet denne eller hin Frøfort i en ganske paafaldende Grad tager Overhaand det ene Aar mere end det andet. Her paa Gaarden kan Kløveren det ene Aar være fortrinlig, næste Aar slet, men vor Jord har da den Egenskab, at den i Regelen giver Masser af naturlige, vilde Græsarter, der hyppig ende med at give en ret tæt Bund og et godt Græsudbytte.

Fra Dds herred:

Kløveren har lidt noget ligesom Vintersæden, men det ny Græs (1ste Aars) staaer i Almindelighed godt, hvor Jorden ikke er udpint og fuld af Ugræs; men i den Tilstand udlægges endnu store Arealer, og disse synes Aar for Aar at ville give et stedse ringere Udbytte. Græsmerkens Tilstand er ligesom et Slags Barometer for Gjødningskraften paa en Gaard. Hvor der produceres rigelig Staldgjødning, kjendes det bedst paa Græsmerkens Tilstand. 2det Aars Græs (d. e. 2det Brugsaar) er som sædvanlig stærkt udtyndet for Kløver, og disse Marker se ikke godt ud. 3die Aars Græs bruges kun undtagelsesvis paa denne Egn. Her synes snarere at være Tilbøjelighed til at gaa over til enaarige Græsmarker. Men med Hensyn til disse savner man endnu Erfaringer, og somme mene, at Dds herreds lettere Jorder vilde blive altfor løse, naar man kun havde et Aars Græs.

Det økonomiske Tryk mærkes her som overalt. Omsætningen er treven, og den flydende Kapital ikke saa rigelig som i de foregaaende Aar. Der spares en Del mere end før paa forskjellige Omraader, som der ofte ingen Grund er til at beklage sig over, ligesom Folk ogsaa ere lidt mere forsigtige med at gjøre Kapitalen fast nu end før. Pengeomsætningen lettes for denne Egn vedkommende meget ved et Par Bankfilialer i Nykjøbing. Men ved den Ting er der ogsaa en Hage; — der stiftes Bøxelgjæld, hvoraf Renten bliver for høj, naar der sees hen til den langsomme Omsætning ved Landbruget.

Egnens Landbrug befinder sig forøvrigt under en glædelig og sund Udvikling. Fremskridtet er i det rette Spor. Roedyrtingen udvides, Helbrakten indskrænkes, Gjødningskraften forøges, og Staldgjødningen, den flydende som den faste, samles og anvendes stadig med større Omhu og Indsigt. Betydningen af at holde gode Kreaturer erkjendes mere og mere. Regnskabsvæsen eller egentlig som oftest stykkevisse Optegnelser træffer man ret ofte, navnlig blandt yngre Mænd. Der begyndes gjerne med nogle Mælkeri-Optegnelser, derefter følger ofte Foderregnskab for Kvæget, senere for Svin osv. Prøvemalkning gennemføres ret ofte ogsaa paa mindre Gaarde og giver et Kjendskab til Besætningen, der er af største Betydning for dens Udvikling, idet man skiller sig af med de daarlige Køer og lægger til paa de gode. Der fedes mange Svin, ogsaa et anseeligt Antal Kalve, men Kalvene fedes ikke som tidligere og som paa andre Egne i Amtet med nymalket Mælk, men med skummet Mælk eller Kjørnemælk, f. Ex. hvor al Mælken tjærnes. Som Tilskud til Mælken gives ofte Oliefæger eller andet passende Kraftfoder. Den nymalkede Mælk er for længe siden bleven for meget værd til, at der kan fedes Kalve med den. Her træffes mange smaa veldrøne Mejerier. Smørproduktionen er selvfølgelig det væsentligste, men Ostelavning gjør dog kjendelige Fremskridt. Smørret sælges ved Kommissionær, og der naaes en ret god Pris ogsaa paa mindre Gaarde, men der kan i Regelen ikke leveres tilstrækkeligt til at naa højeste Notering. Tanken om Fællesmejerier kommer af den Grund atter frem. Et Par Mejerier, som købe Mælk, har været i Gang i de sidste Aar. Prisen pr. 100 Pbd. Mælk varierer mellem 3,50 og 4,50 Kroner.

Fra Skarritsøegnen:

Jeg har iaar ligesom ifjor forsøgt en hel Del Kalvefødning med skummet Mælk, og før Jul, hvor man fik 25 Kroner pr. 100 Pbd. levende, betalte det sig meget godt, idet jeg foruden at faa Mælken betalt (nemlig $2\frac{1}{2}$ Ore pr. Pbd. skummet Mælk) og fuld Pris for Spædekælven, fik en meget god Betaling ogsaa for Arbejdet. Efter Nytaar gif det mindre godt, da Prisen kun var lidt over 21 Kroner for saadanne Kalve, men jeg fik dog fuld Betaling for mine Udlæg. Af stor Betydning er det naturligtvis hvor stor Kalven er, naar den fødes, thi de tage i Almindelighed ens paa, indtil den Tid de gaa af paa c. 200 Pbd., nemlig gennemsnitlig 2 Pbd. om Dagen, og jo hurtigere de faa naa Vægten, desto mindre have de selvfølgelig drukket og desto billigere ere de. Svinefødningen drive vi ogsaa stærkt, og fødte Grisene i den første Tid, efter at de ere tagne fra Soen, med helt Byg,

helt derpaa lidt Straasæd og mange Roer og siden Straasæd og Majs, lige Dele af hver Slags, og af Valle og Kjærnemælk hvad der er.

Fra Ringstedegnen:

Mit Damptærskværk har ikke forrentet sig, da Baarsæden spildte saa lidt, at vi for vedblivende at have Arbejde til min store Arbejdskraft maatte benytte Hestetærskeri. Og ligesaa gik det mine andre Maskiner i det forløbne Aar. Mine 3 Høstemaskiner kunde slet ikke bruges, og Radsaamaskinen heller ikke, da Jorden var for vaad til at kunne smuldrende dække Saa-sæden. Det er saaledes store Kapitaler, der staa urentebærende, ja døde hen i Bedriften, og bidrage til, at Aaret giver et stort Minus i Kassen.

Fra Præstøegnen:

Flere Kommuner have ydet Extra-Understøttelse enten ved Uddeling af Kornvarer og Brød eller paa anden Maade. Det er jo meget smukt, at de heldigere stillede Beboere i Sognene ved særlige Vælgeligheder ere rede til ad Frivillighedens Vej at hjælpe dem, som trænge eller lide Nød, men det turde dog være et Spørgsmaal, eller er vel snarest ganske vist, at sliq Hjælp for begge Parter heldigst ydes i Form af passende lønnet Arbejde. En ligelig og retfærdig Fordeling af Gaverne er meget vanskelig at foretage, og umulig at udføre uden at vække Misnoje. Understøttelse i Form af Arbejde vil sikkert ingen undse sig ved at søge.

Fra det vestlige Volland:

Muldværpene have mange Steder skudt slemt op i Klovermarkerne, saa man vil saa lidt Extraarbejde med at sløjse og efterjaa Stubbene. Vi have her til Sløjfning af Muldværpeskud indrettet et meget simpelt og praktisk Redskab, der udretter Arbejdet tilfredsstillende og hurtigt, naar Jorden er tilstrækkelig tør; det bestaaer af et firkantet Sinkke Tommer, c. 5 Alen langt og 6" i Kvadrat; ved hver Ende er anbragt en Ring, hvori der anbringes et Par meget lange Rækker, og paa Midten anbringes et Par Stjerte. Med 1 Hest kan man paa 1 Dag sløjse store Arealer; angive hvor mange Tdr. Land kan jeg ikke, da det beroer paa, om Muldværpeskuddene ere spredte over hele Marken, saa alt skal slæbes over, eller man af og til kan overspringe nogle Agre.

Saa godt som hvert Aar høres Klager over Foder mangel og saaledes ogsaa iaar. Mange tilskrive dels Draining (som jo faaer Skyld for meget) og dels Saaningen af det nu saa almindelig benyttede Chevalier=Byg det mindre Halmudbytte. Om den første

Grund skal jeg ikke udtale mig; men derimod har jeg et Par Aar havt Lejlighed til at erfare, at det danske Byg giver større Fodermængde end Chevalier-Byg, et Aar endog $1\frac{1}{2}$ Læs mere pr. Td. Land; Kreaturerne synes ogsaa med større Behag at æde hint end dette. Mulig tabes ogsaa en Del Foder ved Damp-tærskning, idet mange ikke ere omhyggelige nok med deres Foderhæs, saa meget raadner, naar det staaer ude i længere Tid. Det betaler sig uden Tvivl godt, at lade Halmen bære i Hus samtidigt med Tærskningen, hvortil der ikke vil behøves stort mere Mandskab end til at sætte Hæset ordentligt, NB. naar man ikke har over et Par Hundrede Alen at transportere Foderet.

Fra Egnen Nord for Aalborg:

Tærskningen gav for lidt. Noget Lignende gjælder om Rodfrugterne, de gave et godt Udbytte, men tabte meget ved Spirringen i Efteraaret, og enkelte Steder kan det bestemt paavises, at Gulerødderne havde langt mindre Næringsværdi iaar end ifjor; da gav $\frac{3}{4}$ Stp. Gulerødder 5 Pbd. Mælk, iaar kun 3 Pbd., hvilket vel hidrører fra deres Mangel paa Sukkerstof. — Fedningen vil iaar for dem, der fede baade Vinter og Foraar og altsaa have Fedestaldene fulde til Maj, give et godt Udbytte, da Priserne paa gode Fedestude ad Maj og Juni ere 35—37 Ore pr. Pbd. Imod Sædvane var Prisen derimod lav i November og December Maaned, og de først fedede Kreaturer gav derfor ikke saameget, som de pleje, i Fortjeneste. — Overalt mærkes Pengemangel, og Landmandens Humør er meget trykket; den Overbevisning, at det gamle System ikke holder Stik, vinder mere og mere Indgang; vi tro, at et godt og rentabelt Agerbrug kun kan udvikles paa Basis af en gennemført Roedyrkning, muligvis med Bibeholdelse af $2\frac{1}{2}$ Aars Græs og Halvbrak. — Kun staaer det engelske Lovforslag om Forbud mod Indførsel af fremmed Kvæg som en truende Sky for vore Fremtidsplaner.

Fra Egnen Sydøst for Aalborg:

De jevnlige Optjeb til Frankrig af stramtandede Heste have bevirket en betydelig Udførsel af disse, og Mange have kunnet sætte unge, om end ikke fede Heste ind istedetfor de gamle for samme Pris, c. 400 Kr. pr. Stk.

Her tænkes mere og mere paa Staldfodring af Køer og Opdræt, ialtsald en Del af Besætningen, hvilket allerede drives med Held paa flere større Bøndergaarde, næsten uden Tilskud af Halm; navnlig fordi Græsmarkerne ere usikre i andet og tredje Aar, hvorfor denne sidste opgives.

Fra Aarhusegnen:

Arbejdsløshed for de Arbejdsfolk, der i Reglen søge Erhverv ved Markarbejde, Lærstning, Skovarbejde m. v., kan ikke antages at have været til Stede i nogen følelig Grad. Derimod findes der nu ikke saa overalt, der leve af tilfældigt Arbejde, saafom større Jordarbejder, Haandlangerarbejde m. v. For disse har Vinteren ikke været god, især da denne Del af Arbejdsklassen er vant til at bruge meget og til i det Hele at lade staa til i de gode Tider. Om egenlig Nød kan der efter Forholdene her i Landet ikke vel blive Tale, men det kan ikke nægtes, at en Del Arbejderenes Familier rammes haardt nok af Forholdene, naar, som i Aarhus, Alt er nedadgaende; men hvor Forholdene saaledes stille sig uheldigt, vil det næsten altid findes, at det er Hovedpersonen, Manden, der bærer Skylden, og tillige er han desværre uden al Følelse for sit Ansvar. En alt for let Udgang til rigelig Understøttelse har derfor ogsaa sine Skyggesider.

Fra Horsensegnen:

Stemningen er trykket saa godt som igjennem hele Landbostanden, thi Pengemanglen er stor; selv Bønder, der eje deres Gaarde omtrent gjældsfrit, have ofte ikke kunnet faaet Udgifter og Indtægter til at balancere i de to sidste Aar, og det er jo altsaa begribeligt nok, at Forpagtere og de Ejere, der skulle forrente store Kapitaler, se med Mismod paa Forholdene. Man sætter sit Haab til et godt Aar, men et enkelt saadant kan ikke bringe Balance i Tingene; der maa flere saadanne til; — erkjendes her det dog ogsaa, at de trykkende Tider (der fra Landbostanden jo forplante sig til de andre Stænder) saa at sige ere nødvendige, for at vi kunne lære at forstaa, at Nøjsomhed og Arbejdsomhed ere de eneste Midler, hvorved den Kapital igjen kan skaffes tilveje, som vi i den nærmest foregaaende Tid uden Tvivl have tæret for stærkt paa.

Fra Hammerum Herred:

Den nye stedsfundne Pengekrisis har i usædvanlig Grad berørt denne Egn, hvor Nybyggerne, eller de, der dyrke op, i Reglen mangle Penge, men maa hjælpe sig med sin Arbejdskraft og — Kredit. Mangt et begyndende — forøvrigt godt og solidt — Arbejde har faaet et uheldigt Udfald, idet man saa at sige har maattet løbe bort fra det Hele, tabende flere Aars Arbejde og Slid.

Som en Mærkelighed her for Eggen kan jeg ikke undlade at omtale den voldsomme Mængde Muldvarpe, som overalt vise sig, og som utvivlsomt — uhindret af Frostens — have arbejdet hele Vinteren. For en Del Aar tilbage havde Hammerum Herred hverken Rotter eller Muldvarpe. Man antog, at sidstnævnte Gjæst

ikke kunde trives her i de magre Jorder med haardt, ofte aflagtigt Underlag.

De os meddelte Føldangivelser (Tdr. pr. Td. Land) og Vægtoppgivelser (Pb. holl.) ere følgende:

Egnen Nord for Esrom: Hvede 10 Tdr. til 125 Pb., Rug 9 Tdr. til 120 Pb., 2r. Byg 12 Tdr. til 112 Pb., 6rd. Byg 13 Tdr. til 108 Pb., Havre 12 Tdr. til 78 Pb., Erter 7 Tdr. til 120 Pb., Kartofler 50 Tdr. og Rodfrugter 200 Tdr.

Egnen Nordvest for Hillerød: Hvede 9—10 Tdr. til 122—123 Pb., Rug 11—12 Tdr. til 117—120 Pb., 2rd. Byg 10—12 Tdr. til 108—110 Pb., 6rd. Byg 12—13 Tdr. til 103—104 Pb., Havre 14—15 Tdr. til 75—80 Pb., Erter 4—6 Tdr. og Kartofler 45 Tdr.

Amager: Rug 12—14 Tdr. til 116—122 Pb., 2rd. Byg 12—14 Tdr. til 108—112 Pb., 6rd. Byg 15—18 Tdr. til 104—111 Pb., Havre 15—16 Tdr., Roer og Gulerødder 200—300 Tdr. og Kartofler tilbels mishykkede.

Egnen mellem Roskilde og Rjøge: Hvede 14 Tdr. til 125 Pb., Rug 13 Tdr. til 108 Pb., 2rd. Byg 12 Tdr. til 108 Pb., 6rd. Byg 12 Tdr. til 100 Pb., Havre 14 Tdr., Erter 5 Tdr., Roer og Gulerødder 200 Tdr. og Kartoffer tilbels mishykkede.

Egnen Vest for Roskilde: Hvede 13 Tdr. til 123—124 Pb., Rug 14 Tdr. til 118—119 Pb., 2rd. Byg 9 Tdr. til 109 Pb., 6rd. Byg 10 Tdr. til 104 Pb., Havre 14 Tdr. til 76 Pb., Erter 9 Tdr., Kartofler omtrent 60 Tdr., Runskroer henimod 200 Tdr. og Gulerødder 300 Tdr.

Egnen Nord for Ringsted: Hvede 10—14 Tdr. til 118—124 Pb., Rug 10—12 Tdr. til 118—120 Pb., 2rd. Byg 8—10 Tdr. til 106—110 Pb., Havre 8—12 Tdr. og Erter 6—8 Tdr.

Egnen Nord for Skarritsø: Hvede 11 Tdr. til 122 Pb., Rug 12 Tdr. til 118 Pb., 2rd. Byg 13 Tdr. til 105

Pd., 6rd. Vhg 14 Tdr. til 107 Pd., Havre 15 Td. til 88 Pd., Erter 12 Tdr., Runkelroer 300 Tdr. og Gulerødder 400 Tdr.

Ods herred: Hvede 12 Tdr. til 125 Pd., Rug 11—13 Tdr. til 116 Pd., 2rd. Vhg 13—14 Tdr. til 109 Pd., 6rd. Vhg 11—12 Tdr. til 104 Pd., Havre 10—15 Tdr. til 80 Pd., Bønner 9—10 Tdr., Erter 7—9 Tdr., Runkelroer 180—200 Tdr., Gulerødder 200—250 Tdr. og Kartofler 30—80 Tdr.

Egnen mellem Kallundborg og Slagelse: Hvede 12 Tdr. til 120 Pd., Rug 14 Tdr. til 116 Pd., 2rd. Vhg 9 Tdr. til 107 Pd., 6rd. Vhg 10 Tdr. til 100 Pd., Havre 9 Tdr. til 75 Pd., Erter 8 Tdr., Kartofler 50 Tdr., Roer 200 Tdr. og Gulerødder 200—300 Tdr.

Egnen mellem Slagelse og Skelshør: Hvede 12—16 Tdr. til 122—128 Pd., Rug 14—15 Tdr. til 116—120 Pd., 2rd. Vhg 11—15 Tdr. til 109—111 Pd., 6rd. Vhg 10—12 Tdr. til 108—110 Pd., Havre 13—18 Tdr. til 78—80 Pd., Erter 6 Tdr. og Rodfrugter 2—300 Tdr.

Præstøegnen: Hvede 12—15 Tdr. til 120—125 Pd., Rug 10—12 Tdr. til 116—118 Pd., 2rd. Vhg 8—10 Tdr. til 106—108 Pd., 6rd. Vhg 8—9 Tdr. til 90—95 Pd., Havre 10—12 Tdr. til 75—78 Pd. og Erter 6—7 Tdr.

Egnen mellem Bordingborg og Kallehave: Hvede 11 Tdr. til 120—124 Pd., Rug 14 Tdr. til 120 Pd., 2rd. Vhg 12 Tdr. til 106—110 Pd., Havre 12 Tdr. til 78—80 Pd., Gulerødder 250 Tdr., Runkelroer 150 Tdr. og Turnips og Rutabaga 200 Tdr.

Det nordøstlige Falster: Hvede 12—15 Tdr. til 124—126 Pd., Rug 12—13 Tdr. til 118—120 Pd., 2rd. Vhg 10—11 Tdr. til 104—108 Pd., Havre 12—14 Tdr. til 76—78 Pd., Erter 6—8 Tdr., Runkelroer 220—240 Pd., Rutabaga 300—330 Tdr. og Kartoflerne mislykkedes næsten aldeles.

Det nordlige Falster: Hvede 14—18 Tdr. til 120—

125 Pbd., Rug 12—15 Tdr. til 116—120 Pbd., 2rd. Vhg 8—14 Tdr. til 104—110 Pbd., Havre 8—16 Tdr. og Ærter 7—10 Tdr.

Det østlige Holland: Hvede 13—14 Tdr. til 123—126 Pbd., Rug 14—16 Tdr. til 118—120 Pbd., 2rd. Vhg 9—10 Tdr. til 108—110 Pbd., Havre 13 Tdr. og Ærter 4 Tdr.

Det vestlige Holland: Hvede 10—14 Tdr. til 124—125 Pbd., Rug 10—12 Tdr. til 118—120 Pbd., 2rd. Vhg 9—13 Tdr. til 108—110 Pbd., Havre 13—15 Tdr., Ærter 6 Tdr., Kunkelroer 225 Tdr. og Kartoflerne simple.

Den sydlige Del af Sangeland: Hvede 12—14 Tdr. til 124 Pbd., Rug 15 Tdr. til 118 Pbd., 2rd. Vhg 10—12 Tdr. til 108 Pbd., 6rd. Vhg 12—14 Tdr. til 104 Pbd., Havre 15 Tdr., Bønner 8 Tdr. og Ærter 10 Tdr.

Det nordøstlige Fyen: Hvede 12 Tdr. til 122—123 Pbd., Rug 12 Tdr. til 118 Pbd., 2rd. Vhg 10 Tdr. til 109—110 Pbd., 6rd. Vhg 10 Tdr. og Havre 12 Tdr. til 76 Pbd.

Egnen mellem Odense og Faaborg: Hvede 11 Tdr. til 120—124 Pbd., Rug 10 Tdr. til 118 Pbd., 2rd. Vhg 10 Tdr. til 108 Pbd., Havre 11 Tdr. til 72 Pbd., Ærter 9 Tdr., Boghvede 4 Tdr., Kartofler 20—70 Tdr., Rodfrugter 160 Tdr., Agerhø 2 $\frac{1}{4}$ Læs a 1100 Pbd. og Enghø 3 $\frac{1}{2}$ Læs a 1100 Pbd.

Årsensøgnen: Hvede 15 Tdr. til 124 Pbd., Rug 16 Tdr. til 115—116 Pbd., 2rd. Vhg 9 Tdr. til 110—112 Pbd. 6rd. Vhg 8 Tdr. til 100 Pbd., Havre 11 Tdr. til 68 Pbd., Ærter 7 Tdr. til 117 Pbd., Boghvede 14 Tdr. og Kartofler og Rodfrugter et middelmaadigt Udbytte.

Det nordlige Bendshøsfel: Hvede 12 Tdr. til 128 Pbd., Rug 12 Tdr. til 120 Pbd., 2rd. Vhg 10 Tdr. til 109 Pbd., 6rd. Vhg 14 Tdr. til 96 Pbd., Havre 14 Tdr. til 75 Pbd., Kartoflerne middelmaadige og Roerne udmærkede.

Det sydlige Bendshøsfel: Hvede 14 Tdr. til 121 Pbd., Rug 8—9 Tdr. til 116 Pbd., 2rd. Vhg 9—12 Tdr. til 108

Pd., 6rd. Byg 8—11 Tdr. til 102 Pd., Havre 7—10 Tdr. til 50—80 Pd., Gulerødder 200 Tdr. og andre Rodfrugter 250—350 Tdr.

Den østlige Del af Aalborg Amt: Hvede 10 Tdr. til 116 Pd., Rug 12 Tdr. til 110 Pd., 2rd. Byg 8 Tdr. til 106 Pd., 6rd. Byg 8 Tdr. til 94 Pd., Havre 9 Tdr. til 76 Pd., Kartoflerne mislykkede og Gulerødder og Turnips 2—300 Tdr.

Hobroegnen: Rug 7—8 Tdr. til 114 Pd., 2rd. Byg 7 Tdr. til 106 Pd., 6rd. Byg 8—9 Tdr. til 96 Pd., Havre 8—9 Tdr. til 63 Pd., Kartoflerne 20—30 Tdr. og Rutabaga og Turnips 2—300 Tdr.

Egnen Sydøst for Randers: Hvede 9—10 Tdr. til 120—122 Pd., Rug 7—10 Tdr. til 116—118 Pd., 2rd. Byg 9—10 Tdr. til 107—110 Pd., 6rd. Byg 8—9 Tdr. til 100—104 Pd., Havre 9—11 Tdr. til 76—80 Pd., Erter 5—6 Tdr., Boghvede flet, Kartofler 40—80 Tdr., Turnips 200—350 Tdr., Rutabaga 150—250 Tdr., Kunkelroer 200—300 Tdr. og Gulerødder 250—400 Tdr.

Det nordlige Sønderhald=Herred: Hvede 8—12 Tdr. til 120—126 Pd., Rug 8—11 Tdr. til 112—120 Pd., 2rd. Byg 6—9 Tdr. til 100—108 Pd., Havre 8—10 Tdr. til 65—80 Pd., Boghvede 4—6 Tdr., Gulerødder 2—300 Tdr. Kunkelroer 100—150 Tdr., Turnips 180—220 Tdr.

Øbeltoftegnen: Hvede 10 Tdr. til 119 Pd., Rug 8 Tdr. til 114 Pd., 2rd. Byg 10 Tdr. til 108 Pd., 6rd. Byg 10 Tdr. til 102 Pd., Havre 12 Tdr. til 77 Pd., Bønner 8 Tdr., Erter 6 Tdr., Boghvede 8 Tdr., Lupiner 8 Tdr., Kartofler 40 Tdr., Kunkelroer 180 Tdr., Gulerødder 300 Tdr., Rutabaga 280 Tdr. og Turnips 280 Tdr.

Egnen Nordvest for Aarhus: Hvede 12—15 Tdr. til 115—120 Pd., Rug 14 Tdr. til 112—120 Pd., 2rd. Byg 10—15 Tdr. til 104—109 Pd., Havre 15—17 Tdr. til 73—78 Pd., Rutabaga og Kunkelroer 200—300 Tdr.

Egnen Syd for Aarhus: Hvede 8—12 Tdr. til 118

—124 Pbd., Rug 8—15 Tdr. til 108—120 Pbd., 2rd. Byg 8—13 Tdr. til 100—108 Pbd., Havre 10—16 Tdr. til 70—82 Pbd. og Erter 6—10 Tdr.

Eggen Syd for Horsens: Hvede 10 Tdr. til 120 Pbd., Rug 12 Tdr. til 115 Pbd., 2rd. Byg 10 Tdr. til 108 Pbd., Havre 12 Tdr., Erter 5 Tdr., Kartoffler 40 Tdr., Kunkelroer 200 Tdr., Gulerødder 250 Tdr. og Turnips 300 Tdr.

Fra Eggen ved Frederiks: Hvede 8 Tdr. til 123 Pbd., Rug 13 Tdr. til 118 Pbd., 2rd. Byg 9 Tdr. til 105 Pbd., 6rd. Byg 9 Tdr. til 100 Pbd., Havre 12 Tdr. til 76 Pbd., Erter 8 Tdr., Boghvede 10 Tdr., Kartoffler 20 Tdr. og Rodfrugter 150 Tdr.

Mors: Hvede 10 Tdr. til 122 Pbd., Rug 12 Tdr. til 112 Pbd., 2rd. Byg 10 Tdr. til 107 Pbd., 6rd. Byg 12 Tdr. til 96 Pbd., Havre 10 Tdr. til 76 Pbd., Erter 6 Tdr. til 120 Pbd., Kartoffler 40 Tdr., Turnips 350 Tdr. og Kunkelroer 200 Tdr.

Salling: Rug 13—15 Tdr. til 118 Pbd., 2rd. Byg 9—11 Tdr., 6rd. Byg 10—12 Tdr., Havre 12—13 Tdr. og Rodfrugter 180—220 Tdr.

Ussgaard Herred: Hvede 11—12 Tdr. til 120—122 Pbd., Rug 8—10 Tdr. til 116—117 Pbd., 2rd. Byg 8—9 Tdr. til 102—111 Pbd., 6rd. Byg 7—8 Tdr. til 100—107 Pbd., Havre 6—12 Tdr. til 60—80 Pbd., Kartofflerne daarlige, Gulerødderne udmærkede.

Eggen mellem Silkeborg og Herning: Rug 8 Tdr. til 114 Pbd., Rug 7 Tdr. til 104 Pbd., 2rd. Byg 6 $\frac{1}{2}$ Tdr. til 99 Pbd., Havre 6 Tdr. til 75 Pbd., Boghvede 5 Tdr. til 80 Pbd., Kartofflerne en middelmaadig Afgrøde og Koerne tilfredsstillende.

Hammerum Herred: Rug 7—8 Tdr. til 120 Pbd., 6rd. Byg 7—8 Tdr. til 100 Pbd., Havre 6—8 Tdr. til 72 Pbd., Boghvede 6—10 Tdr. til 90 Pbd. og Kartoffler 30—50 Tdr.

Solstebroegnen: Hvede 6—10 Tdr. til 122 Pbd.,

Rug 4—10 Tdr. til 116 Pbd., 2rd. Byg 6—8 Tdr. til 108 Pbd., 6rd. Byg 4—8 Tdr. til 96 Pbd., Havre 4—6 Tdr. til 70—80 Pbd., Erter 8—10 Tdr. til 120 Pbd., Boghvede 6—12 Tdr. til 80—88 Pbd., Kartofler fun dobbelt af Udsæden, Gulerødderne gode, andre Rodfrugter ret gode, Hvidkaalen næsten ganste mislykket.

Egnen Syd for Ringkjøbing Fjord: Hvede 5—8 Tdr., Rug 4—7 Tdr., 2rd. Byg 5—7 Tdr., 6rd. Byg, 3—6 Tdr., Havre 5—9 Tdr. og Boghvede 3—6 Tdr.

Egnen mellem Varde og Esbjerg: Rug 7—8 Tdr. til 115—118 Pbd., 2rd Byg 6—8 Tdr. til 108—112 Pbd., 6rd. Byg 5—8 Tdr. til 96—104 Pbd., Havre 7—10 Tdr. til 70—80 Pbd., Boghvede 2—5 Tdr. til 90—100 Pbd., Kartofler 40 Tdr. og Rutabaga 300 Tdr.

Egnen ved Brøns: Hvede 10 Tdr., Rug 6—11 Tdr. til 118—121 Pbd., 2rd. Byg 10—11 Tdr., 6rd. Byg 10—12 Tdr., Havre 8—10 Tdr. og Boghvede 7—9 Tdr.

Bornholm: Hvede 10 Tdr. til 127 Pbd., Rug 9—11 Tdr. til 120 Pbd., 2rd. Byg 10—12 Tdr. til 114 Pbd., 6rd. Byg 11—12 Tdr. til 112 Pbd., Havre 12—15 Tdr. til 75—82 Pbd. Erter 6—8 Tdr., Runkelroer indtil 300 Tdr., naar vel dyrkede.
